

Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem
Internationale Kommission zum Schutz der Oder gegen Verunreinigung
Mezinárodní komise pro ochranu Odry před znečištěním

Przegląd meldunków zgłoszonych zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku

Wrocław 2026

Spis treści

1. Wprowadzenie	3
2. Międzynarodowe Główne Centrale Ostrzegawcze	3
3. Przegląd meldunków w latach 1999 – 2024	5
4. Zestawienie meldunków przekazanych zgodnie z MPOA w okresie od 1.01.2025 do 31.12.2025 roku.....	8
Załącznik 1: Przegląd meldunków zgłoszonych w okresie od 1.01.2025 do 31.12.2025 roku zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA).....	11

1. Wprowadzenie

Międzynarodowa Komisja Ochrony Odry przed Zanieczyszczeniem (MKOOpZ) tuż po swoim utworzeniu rozpoczęła prace nad dokumentem, który opisywałby system ostrzegania i alarmowania, służący do przekazywania informacji o miejscu, czasie i skali gwałtownego zanieczyszczenia substancjami zagrażającymi jakości wody w dorzeczu Odry. Efektem tych prac było zatwierdzenie podczas 3. Posiedzenia Przewodniczących Delegacji MKOOpZ w dniach 16-18 października 2000 r. we Wrocławiu „Międzynarodowego Planu Ostrzegawczo-Alarmowego dla Odry” (MPOA).

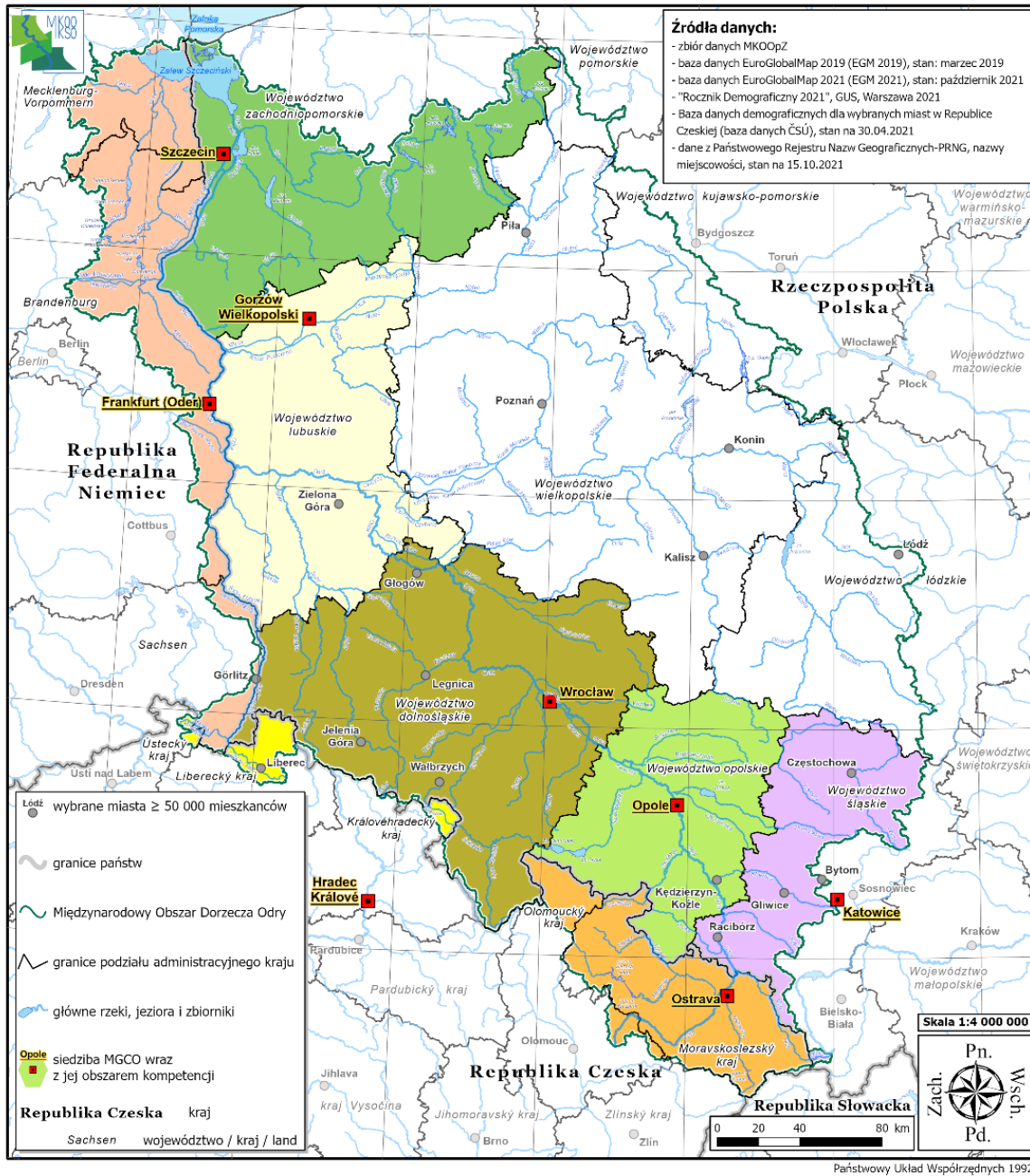
Dokument ten był regularnie dostosowywany na podstawie nowych informacji i doświadczeń, analizowany pod kątem bieżących wymagań, jak również testowany. Uzupełniany i aktualizowany na bieżąco MPOA został ponownie uchwalony w roku 2008, a następnie w roku 2015.

Po katastrofie ekologicznej na Odrze, która miała miejsce latem 2022 roku, MKOOpZ postanowiła zweryfikować i zaktualizować MPOA z 2015 roku. Główny nacisk położono na doprecyzowanie kryteriów alarmowych, definicji awarii oraz dróg przekazywania meldunków. Aktualizacja planu spowodowała rozszerzenie jego stosowania również w przypadku zdarzeń niebędących awariami, a powodowanych innymi zagrożeniami antropogenicznymi, środowiskowymi, atmosferycznymi lub hydro-geologicznymi (np. zakwit złotej algi, niski stan wody, wysoka temperatura, wyrzut toksyn, ruchy tektoniczne, erozja brzegu).

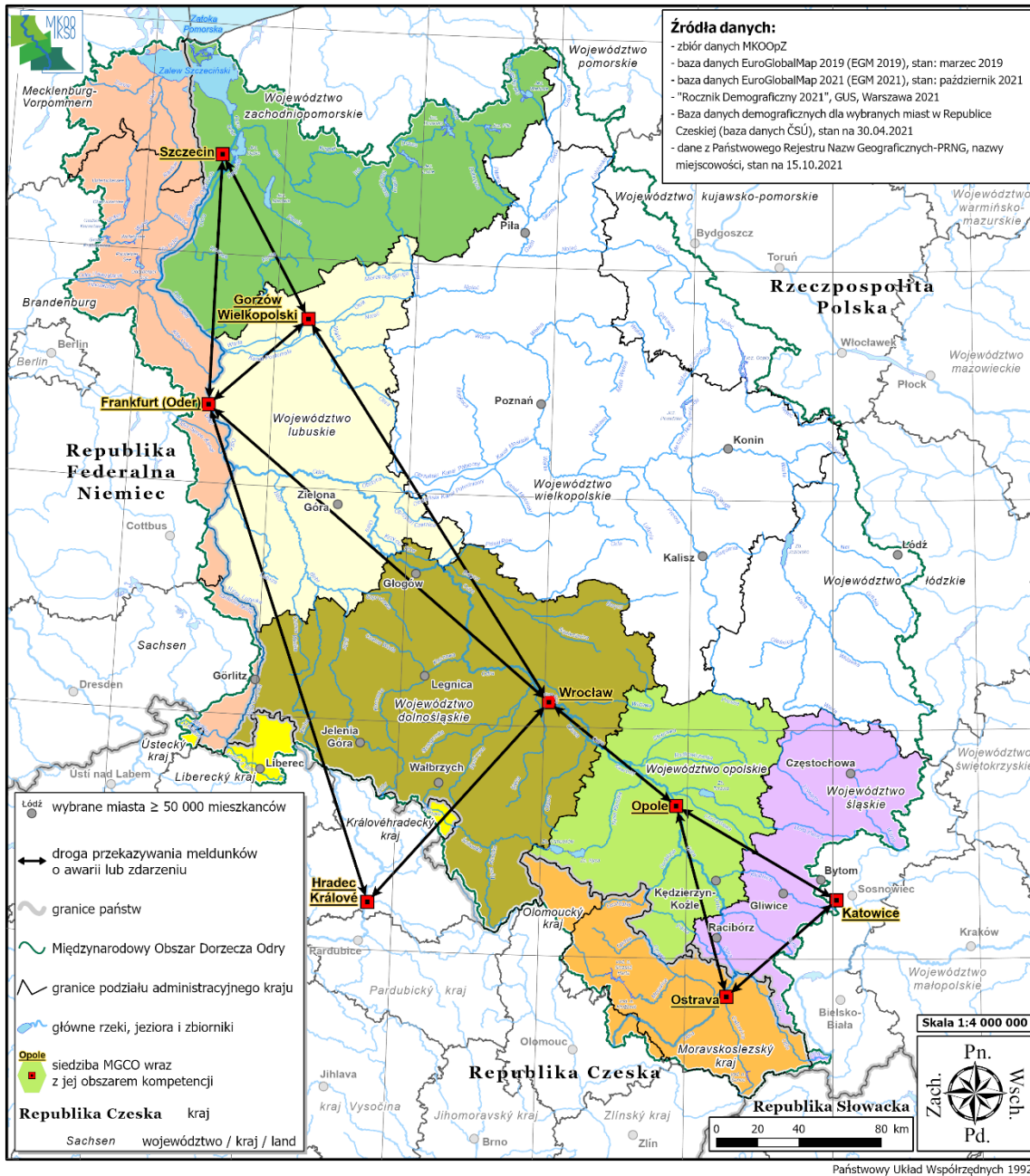
Dokument ten stanowi podstawę przekazywania informacji o miejscu, czasie wystąpienia oraz zasięgu awarii lub zdarzenia, które ma bezpośredni wpływ lub może niekorzystnie wpłynąć na jakość wody w dorzeczu Odry, lub może mieć potencjalne znaczenie transgraniczne (wpływ na kraj sąsiedni). Informacje te przekazywane za pomocą interaktywnego formularza pomiędzy Międzynarodowymi Głównymi Centralami Ostrzegawczymi (MGCO) powinny pomóc właściwym służbom krajowym w podejmowaniu natychmiastowych działań prewencyjnych, co ma szczególne znaczenie zwłaszcza w przypadku wypadków transgranicznych.

2. Międzynarodowe Główne Centrale Ostrzegawcze

Na Międzynarodowym Obszarze Dorzecza Odry funkcjonuje 8 MGCO, z czego dwie znajdują się w Republice Czeskiej (Hradec Králové, Ostrava), jedna (Frankfurt n. Odą) w Republice Federalnej Niemiec, a pięć (Katowice, Opole, Wrocław, Gorzów Wlkp., Szczecin) na terenie Rzeczypospolitej Polskiej. Ich lista wraz z danymi kontaktowymi, podział kompetencji administracyjnych oraz szczegóły dotyczące dróg przekazywania meldunków dostępne są w MPOA <https://www.mkoo.pl/show.php?fid=7992&lang=PL>.

Rysunek 1: Obszary kompetencji poszczególnych MGCO w dorzeczu Odry

Rysunek 2: Drogi przekazywania meldunków pomiędzy poszczególnymi MGCO

3. Przegląd meldunków w latach 1999 – 2024

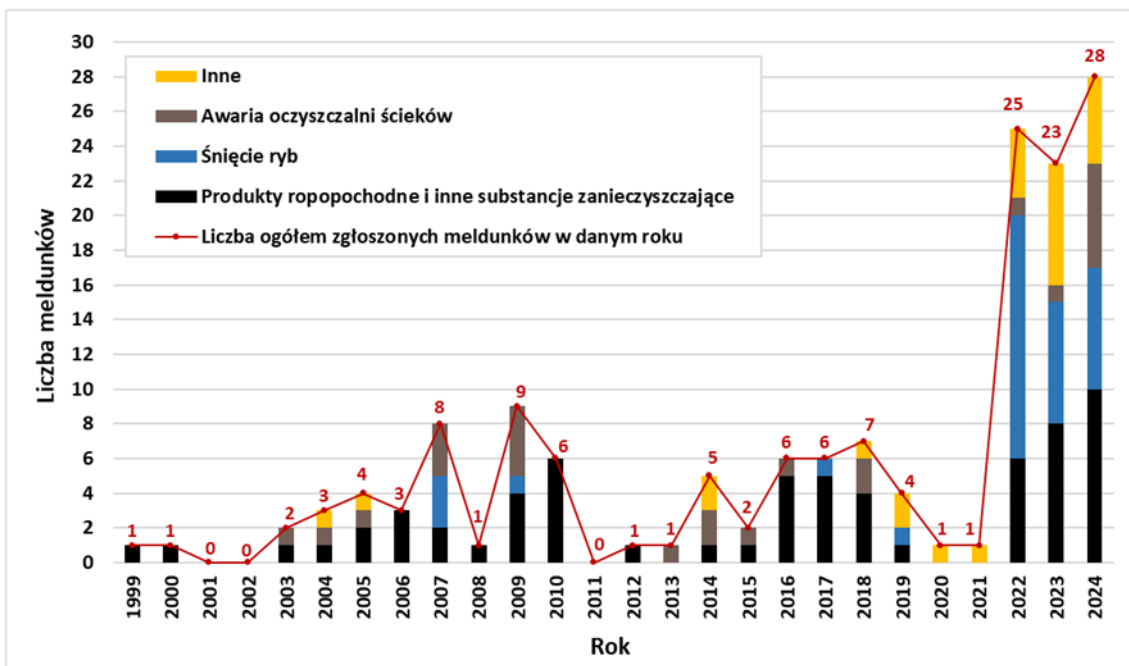
Rodzaj i liczba zgłoszonych meldunków są zróżnicowane, co przedstawia tabela 1. Wieloletnia perspektywa ukazuje, że w latach 1999 – 2024 najczęściej dochodziło do wycieku substancji ropopochodnych. Od roku 2022 śnięcie ryb stanowiło dużą część zgłoszeń, a w ostatnim roku również awarie oczyszczalni ścieków, co było wynikiem powodzi we wrześniu 2024 roku.

Tabela 1: Przegląd meldunków w latach 1999 – 2024

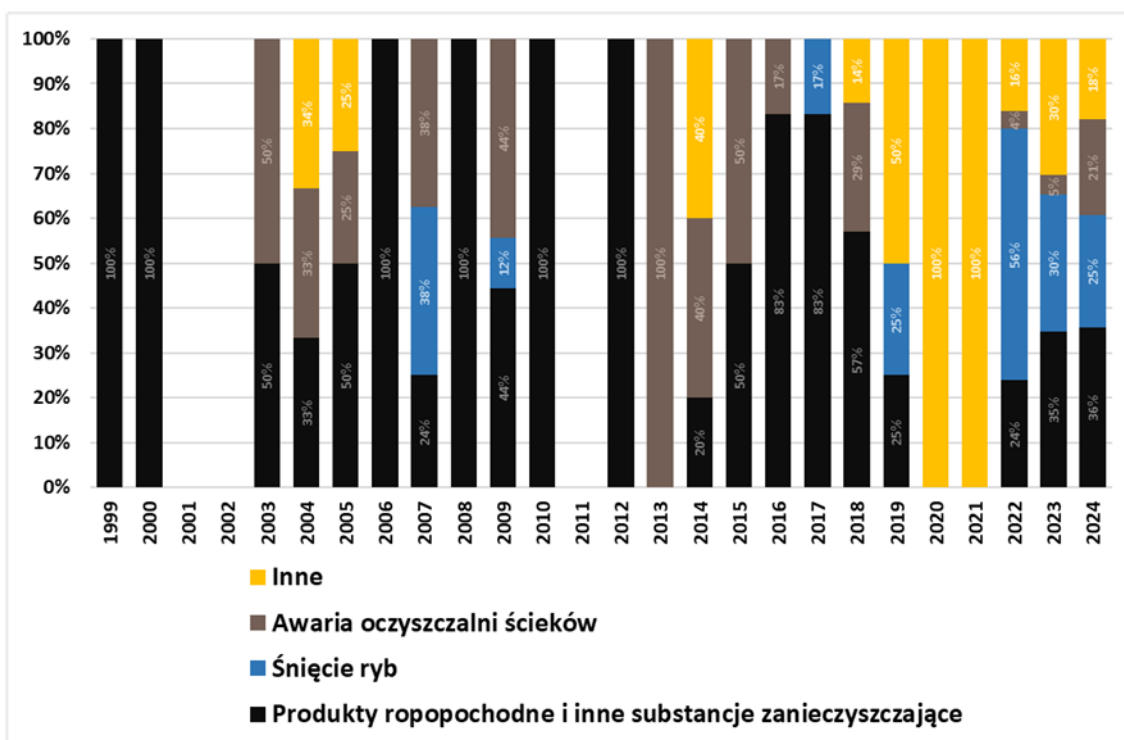
Rok	Produkty ropopochodne i inne substancje zanieczyszczające	Śnięcie ryb	Awaria oczyszczalni ścieków	Inne	Razem
1999	1	-	-	-	1
2000	1	-	-	-	1
2001	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	-	-
2003	1	-	1	-	2
2004	1	-	1	1	3
2005	2	-	1	1	4
2006	3	-	-	-	3
2007	2	3	3	-	8
2008	1	-	-	-	1
2009	4	1	4	-	9
2010	6	-	-	-	6
2011	-	-	-	-	-
2012	1	-	-	-	1
2013	-	-	1	-	1
2014	1	-	2	2	5
2015	1	-	1	-	2
2016	5	-	1	-	6
2017	5	1	-	-	6
2018	4	-	2	1	7
2019	1	1	-	2	4
2020	-	-	-	1	1
2021	-	-	-	1	1
2022	6	14	1	4	25
2023	8	7	1	7	23
2024	10	7	6	5	28
Razem	64	34	25	25	148

W ramach MPOA zaktualizowanego w czerwcu 2023 r. wprowadzono nowy rodzaj meldunku, tj. meldunek sprawdzający. Jest to meldunek, który wysyła dana MGCO do MGCO leżącej powyżej w celu ustalenia miejsca i przyczyny zdarzenia bądź awarii, które mogły wystąpić poza obszarem kompetencji MGCO wysyłającej meldunek sprawdzający i w przypadku gdy informacje te nie są znane.

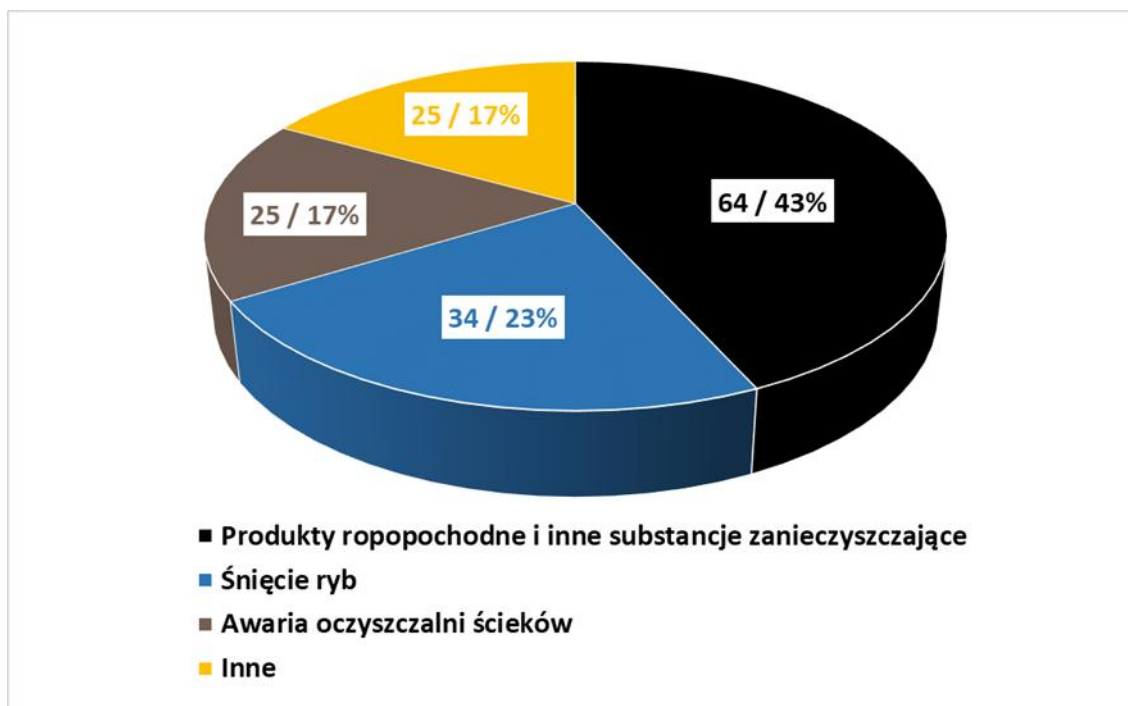
W roku 2024 wysłano trzy meldunki sprawdzające z MGCO Opole, które dotyczyły obszaru kompetencji czeskiej MGCO w Ostrawie. Dwa z tych meldunków sprawdzających zostały przez MGCO w Ostrawie potwierdzone zgłoszeniem meldunku o zdarzeniu/awarii.

Rysunek 3: Liczba meldunków w latach 1999-2024 z podziałem na rodzaje zdarzeń

Rysunek 4: Procentowy udział meldunków w danym roku z podziałem na rodzaje zdarzeń

Rysunek 5: Całkowita liczba meldunków oraz ich całkowity udział procentowy w latach 1999-2024 z podziałem na rodzaje zdarzeń

4. Zestawienie meldunków przekazanych zgodnie z MPOA w okresie od 1.01.2025 do 31.12.2025 roku

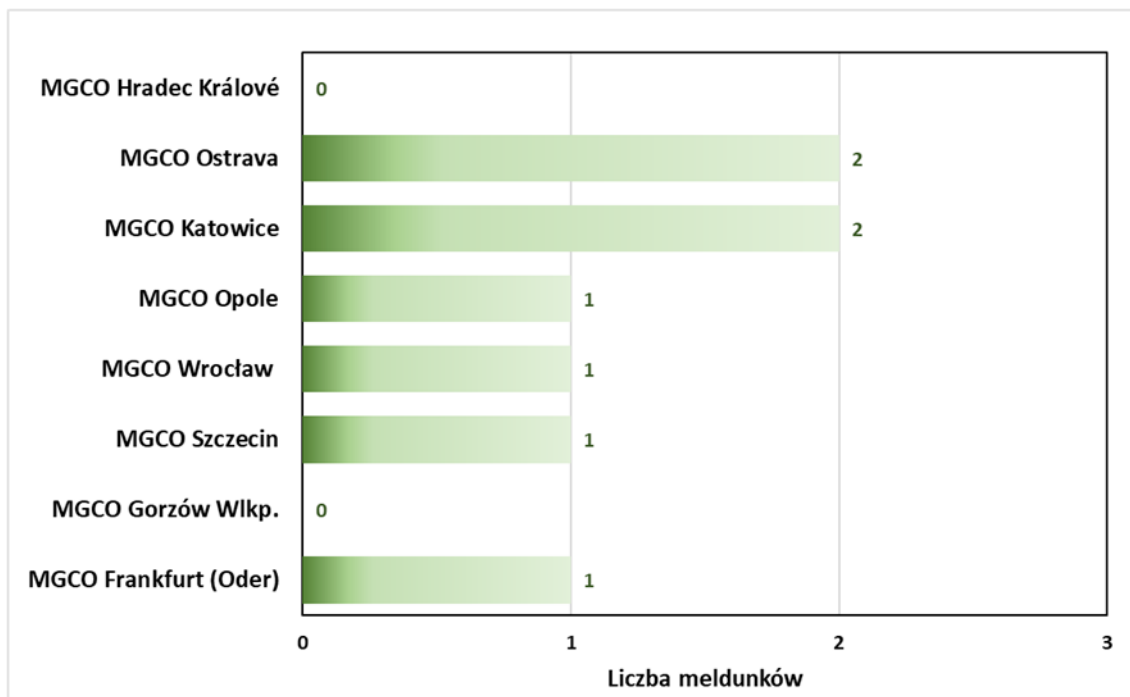
W okresie sprawozdawczym od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 r. zgłoszonych zostało 8 meldunków (w tym trzy meldunki sprawdzające) o zdarzeniach/awariach na międzynarodowym obszarze dorzecza Odry.

Pięć meldunków o zdarzeniach/awariach zgłoszonych było w ramach czterech polskich MGCO. Niemiecka MGCO wysłała jeden meldunek, a czeska MGCO w Ostrawie zgłosiła dwa meldunki oraz dodatkowo pięć aktualizacji meldunku z 23 września 2024 r., które dotyczyły ograniczeń w funkcjonowaniu kilku oczyszczalni ścieków w czeskiej części dorzecza Górnej Odry, zalanych podczas powodzi we wrześniu 2024 r.

W dniu 27.06.2025 r. w ramach aktualizacji meldunku z września 2024 r. MGCO Ostrawa poinformowała o przywróceniu pełnej funkcjonalności oczyszczalni ścieków w Ostrawie, jednocześnie informując o dalszym wyłączeniu z eksploatacji oczyszczalni ścieków w miejscowości Mikulovice. Do dnia 31.12.2025 r. ww. meldunek z września 2024 r. nie został odwołany.

W roku 2025 wysłano dwa meldunki sprawdzające z MGCO Katowice, które dotyczyły obszaru kompetencji czeskiej MGCO w Ostrawie. Żaden z nich nie został potwierdzony zgłoszeniem meldunku o zdarzeniu/awarii przez MGCO w Ostrawie. MGCO Szczecin przesłała jeden meldunek sprawdzający, który dotyczył obszaru kompetencji niemieckiej MGCO we Frankfurcie (Oder) i został przez nią potwierdzony zgłoszeniem meldunku o zdarzeniu/awarii.

Rysunek 6 przedstawia liczbę wszystkich meldunków zgłoszonych w okresie od 1 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r., z podziałem na poszczególne MGCO.

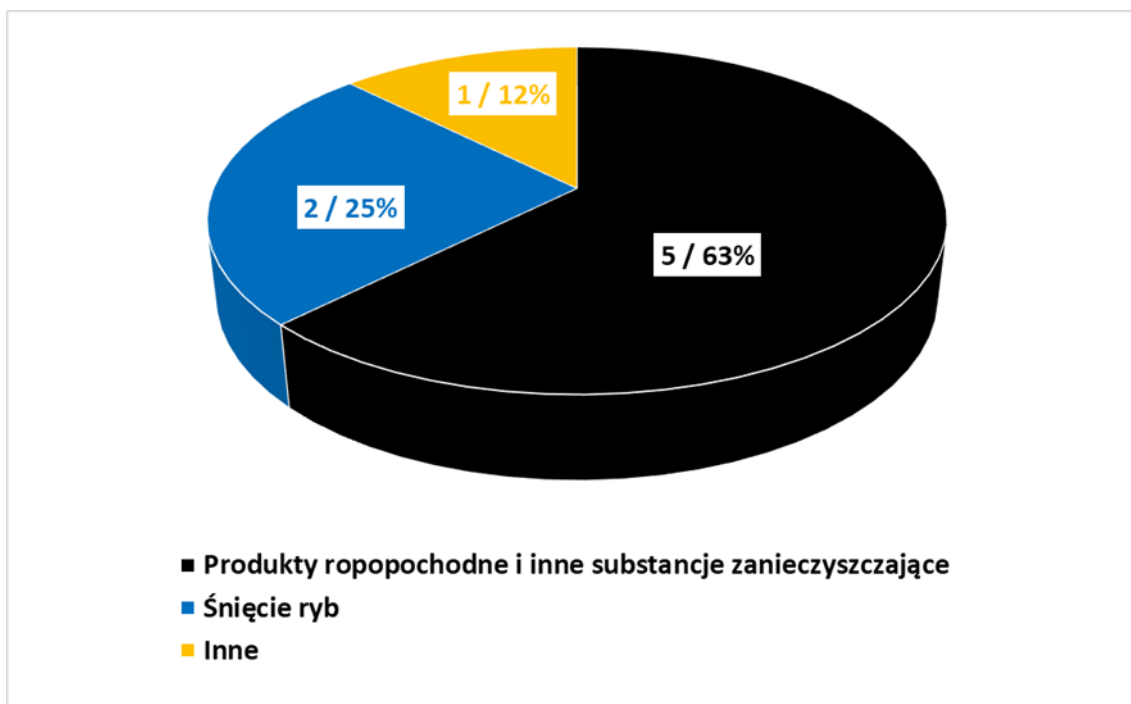
Rysunek 6: Liczba meldunków zgłoszonych w okresie od 1.01.2025 r. do 31.12.2025 r. z podziałem na poszczególne MGCO

Meldunek MGCO Opole z 22 kwietnia 2025 r. był aktualizowany czterokrotnie. Powodem tego był fakt utrzymującego się zjawiska śnięcia ryb na opolskim odcinku Kanału Gliwickiego oraz rzece Odrze, którego przyczyną było stwierdzenie obecności wirusa *CyHV-2*.

Poniższa tabela przedstawia liczbę meldunków z podziałem na rodzaje zdarzeń, natomiast rysunek 7 ilustruje ich udział procentowy.

Tabela 2: Przegląd meldunków w okresie od 1.01.2025 r. do 31.12.2025 r.

Miesiąc/rok	Produkty ropopochodne i inne substancje zanieczyszczające	Śnięcie ryb	Awaria oczyszczalni ścieków	Inne	Razem
Styczeń 2025	1				1
Luty 2025	2				2
Marzec 2025					
Kwiecień 2025	1	1		1	2
Maj 2025					
Czerwiec 2025					
Lipiec 2025					
Sierpień 2025					
Wrzesień 2025					
Październik 2025		1			1
Listopad 2025					
Grudzień 2025	1			1	2
Razem	5	2		1	8

Rysunek 7: Całkowita liczba meldunków oraz ich całkowity procentowy udział w okresie od 1.01.2025 r. do 31.12.2025 r. z podziałem na rodzaje zdarzeń

Załącznik 1: Przegląd meldunków zgłoszonych w okresie od 1.01.2025 do 31.12.2025 roku zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA)

Meldunek			Data		Dane dotyczące zdarzenia/awarii					Centrala zgłaszająca
Ostrzegawczy-Nr	Aktualizacja-Nr	Sprawdzający-Nr	zdarzenia	meldunku	Miejsce	Ciek	Km rzeki	Rodzaj zdarzenia	Ilość	
	4*		23.09.2024	15.01.2025	Ostrawa	Odra		informacje dotyczące przywracania pracy oczyszczalni		MGCO Ostrawa
	5*		23.09.2024	21.02.2025	Ostrawa	Odra		informacje dotyczące przywracania pracy oczyszczalni		MGCO Ostrawa
	6*		23.09.2024	28.03.2025	Ostrawa	Odra		informacje dotyczące przywracania pracy oczyszczalni		MGCO Ostrawa
	7*		23.09.2024	21.05.2025	Ostrawa	Odra		informacje dotyczące przywracania pracy oczyszczalni		MGCO Ostrawa
	8*		23.09.2024	27.06.2025	Ostrawa	Odra		informacje dotyczące przywracania pracy oczyszczalni		MGCO Ostrawa
		1	07.01.2025	08.01.2025	Krzyżanowice	Odra		zanieczyszczenie rzeki (wyciek ścieków komunalnych)	b.d.	MGCO Katowice
		2	19.02.2025	19.02.2025	Chałupki	Odra		substancja ropopochodna	b.d.	MGCO Katowice
1			21.02.2025	21.02.2025	Czernica	Zalew Czernica		substancja ropopochodna	b.d.	MGCO Wrocław
2			03.04.2025	03.04.2025	Ostrava - Přívóz	Černý příkop		substancja ropopochodna	b.d.	MGCO Ostrawa
3			22.04.2025	22.04.2025	Kanał Gliwicki	Odra oraz opolski odcinek Kanału Gliwickiego		śnięte ryby	ok. 500 kg	MGCO Opole
	1		22.04.2025	23.04.2025	Kanał Gliwicki	Odra oraz opolski odcinek Kanału Gliwickiego		śnięte ryby	Od dnia 22.04.2025 r. do dnia 23.04.2025 r odłowiono: 811 kg śniętych ryb	MGCO Opole
	2		22.04.2025	25.04.2025	Kanał Gliwicki	Odra oraz opolski odcinek Kanału Gliwickiego		śnięte ryby	Od dnia 23.04.2025 r. do dnia 25.04.2025 r odłowiono: 1177 kg śniętych ryb	MGCO Opole

Przegląd meldunków zgłoszonych zgodnie z Międzynarodowym Planem Ostrzegawczo-Alarmowym dla Odry (MPOA) w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2025 roku

Meldunek			Data		Dane dotyczące zdarzenia/awarii					Centrala zgłaszająca
Ostrzegawczy-Nr	Aktualizacja-Nr	Sprawdzający-Nr	zdarzenia	meldunku	Miejsce	Ciek	Km rzeki	Rodzaj zdarzenia	Ilość	
	3		22.04.2025	06.05.2005	Kanał Gliwicki	Odra oraz opolski odcinek Kanału Gliwickiego		śnięte ryby	Od dnia 25.04.2025 r. odłowiono: 1503 kg śniętych ryb	MGCO Opole
	4		22.04.2025	13.05.2025	Kanał Gliwicki	Odra oraz opolski odcinek Kanału Gliwickiego		śnięte ryby	Od dnia 25.04.2025 r. do dnia 13.05.2025 r. odłowiono: 4088,5 kg śniętych ryb	MGCO Opole
4			01.10.2025	01.10.2025	Bernartice (Javorník)	Vojtovický potok	km 2.0	śnięte ryby	b.d.	MGCO Ostrawa
		3	10.12.2025	10.12.2025	Zehnebeck (Gramzow, Brandenburg)		b.d.	awaria rurociągu	b.d.	MGCO Szczecin
5			10.12.2025	10.12.2025	17291 Gramzow	Welse	km 7.30	ropa naftowa	b.d.	MGCO Frankfurt (Oder)

* aktualizacja meldunku z dnia 23 września 2024 r. zawiera informacje o procesie przywracania pełnej funkcjonalności oczyszczalni ścieków w czeskiej części dorzecza Górnej Odry, które uległy zalaniu podczas powodzi z września 2024 roku.

Uchwalono podczas 31 Narady Przewodniczących Delegacji MKOOpZ w dniu 2 czerwca 2026 roku